

حواله

نمره ۳۰ - ۲۸

اصولنامه

اسنملات برای منافع عمومیه

در افغانستان

تاریخ طبع: ۲۹ - ۱۳۱۴ حوت

تمداد طبع اول

[۱۰۰۰] جلد

در ناسیت عمومی طابع طبع شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دَعْوَى فِي دُلُودِ دَيْارِهِ دَمَلَكَ اخْسَطْوَصُومَةَ

الصَّوْمَهُ اشْتَهِلَهُ لَهُ لَهُ مَهْرَجَهُ اِعْمَشَهُ

کیو ملک دعمود فائد دپاره ددولت پکارسی، نو
ھنھ ملک سمد افغانستان اساسی صولناي د (۱) اصل، او د گذا اصولناي د مواد په برابر آخسته.
دلک اخستو (استلاک)، ضمیره سببونه چه دعموئي نه
شخ شمپرل کیو په قاره د یه مواد دودی.

نعموئي رو خلاصو، دبازار و تخصيص یائے ارتول.
دولو کند، دیند و جورول اوپراخوئ.
دمسجد، عسکر چوپریو، کارخانو، شفاخانو، دعا جزو اول پیشانو.

دتا تو بلو، دیتیانو د تا تو بلو، سرمی مکتبو، سکاری اثرو، داویه
وزلود دپاره دا بوجم کولو خانو، او د اهاد نوړۍ اپتیا د پور کولو په
چېر کافهه ځایوکي جوړي مفترول او همېزه نکه هنڌه تو لور دانی او
علیا چه فائد سئے په تو لولو (عمور)، اره لري.

نعموئي فائد و شخص، دولا یاتو، اعلی او لو یو حکومت د مشوره
و مجلسو په بشبله (تصیوب) او د خستونکو ملک د مقدارا تعین کړو
چې پیشې بشبله (تصیوب)، او متعلقه د زړوها و مستقله یه و منظوري پیاسو.
ترڅو چې د داینو، او نوړۍ ځایو نقسه او پیلان دوا کدارو ځایو
(مقاتل صیاد)، شخنده وی منظوري په سو ګډه املک په پیاس او پیغ زندې او پیډ
کېږي، او د ملک اخستو معامله په قرار د کښتو شطوطوا جوا کېږي:-
داملا کو د چېن لخای او نوړۍ تلقیق او دلا فرمدق د اس د پیاس

- ۱: اگر کېت ملکی بقصد منافع عمومیه بکار دولت مشود بمحبب
د اصول ساسی افغانستان مطابق مواد اصول نامه
استلاک میگردو.
- ۲: اس باید چې استلاک که از منافع عمومیه حاصل شد عبارت از ما

- ذیل سهت :-
الف: کشون راه هاعوئي، تخصیص بازاره یا توسعه آن.
ب: حفر انہار و تاسیس بنده او توسعه آن.
ج: تاسیس ساجد، قشله یا عسلکي، فابریکات شفاخانه
دارالヘルه، دارالتجانين، دارالاسلام، مکاتب رسیمه
دووار ملکتی، تعین مجازن آب برآ اطفای حریق غیره
حیوان اهلی که بمقامات لازمه تعمیر شود و مکداسا یه
عمرانیات و تعلیماتی که منافع آن بعوم تعاق دارد.
- ۳: تشخیص منافع عمومیه بتصویب جلس مشاوره و لایات حکومت
اعلی و کلان و تعین مقدار استلاک په تعمیمه جلس مشاوره
منکوره و منظوري وزارات یا پاره است، مستقله په مفوض
الی زمانیکه نقشه و پیلان انبیه وغیره از مقامات صلاحیت دار
منظور نشهه سهت ملک پیچ کس تخته پیاس بشیخ آورد
نیشو د معاملات استلاک یه حسب شرایط ذیل اجرای میگردد:-

- الف: برای ترقیت جنس و محل نوع املک پیاس بشیخ مقدار

د پاره لد ائرے تھنڈا استملا کی یومہندس اوقیت
د تھنھی صولو د پارہ پر مناسبت د املک کو داہمیت
د د و تھنھی تر خلو و کسانو پوری دھنھائی د اهل جو تھنھی مقرہ بی.
د املک کو قیمت دروچ نرخ اوہ مسایجھکو پر لحاظ، اوہ وند
یا وکیل حاضری نے دیپاںش کولو اود قیمت مقرہ لوپخت کی
کارنچی، اوہ د غیر نہ کی شمکھ ف خاوندہ د ملک د (اختستو اسلاک)
صوت د جنس اونواعی واقعی قدر (حستا) دھنھی ملکی معین د تفصیل
سمالجور کو لوکی اوجہ بارہ دروچ تھنھی (شاو ۲۰۰) جو پوری د ملک
دقیمیت پیچی (پیاش) د مقلنے ہے بارہ کی حق اغیر افغان کو لوکی بی.
مسنند پیچی (پیاش) د صوت اود ملک اختستو (املاک) و ضورہ
مقدار ی موجود د ترتیب د منصفانو ھیئت بے قیمت مقرہ کی،
و ملک اخستو کی ائرے (کوٹھلا کنند) تو رسپا ہے۔

ملک اخستو کے دائرہ بی پیچی (پیاش)، صوت اود محکمیت د تھے
د سلسلہ شر و طربو جلت د مشوی و پرشی او، ورستہ تربیت بلخی
(تیپ) د مشوی د مجلسی و هنغو اکارو (مقام اصلی دار) خایوہ
منظو خیابرو و ایندی کو جی پڑیم اصل کی ذکر کیوں اوس منظوی د
اچرا پیدیاں کی اپنیو کی اود املک کو تیپیت مخنتر صور کو لوکی بی.
کہ د املک کو خاوند قیمت دوس کو لوپخت کی غائب وی
نو هنگ و جہ دده یا تے د وکیل د حاضر بد پر وخت د ملک
اخستو کی ائرے لجنوا اصلکو و کو لوکی بی.

دھنھو املک کو قیمت پر وقت یا کھنی، یا کر غ (محجر) یا وسیلہ پوری ہی ای دھنھو
د قاضی حضوہ اوریل کیزی اوسی د چھاضی د تجوید و حاشا مقتدر کی
و هنگ خاتی شرگا سپاہل کیوںی،

ملک اخستو کی ائرے دھنھو املک کو حال چہ استملاک پر قید کی ارجی
و مقلقہ د فتو و قہ ورکوی، چھقہ و مھکوت د دفتر د
قید تھنھ و وضع کی۔

د ملک د خاوند اعتراف پر باوکی چہ پہ خلدر (۳۴) اصل کی

ضرورت از طرف ایرہ اسلاک کنندہ یک فرمہندا
تیخی قیمت بتنا سب ہمیت اسلاک ازہ الم غیر
ایم ہر جہہ بہان محل تعین میشود۔

ب : قیمت اسلاک ز قرار سخ روز و ملاحظہ جو اتعین و
مالک یا وکیلش درین پیاش تعین قیمت لازمی ا
و بخیان صورت اسلاک با توضیح جزو و مقدار
مساحہ قیمت معینہ آن برای صاحب ملک سما اخبا
والی ۲۰ روز از یاری اطلاء ع حق اعتراض قریت
ملکیت یا مقدار مساحہ برای شان دادہ میشود۔

ج : ہمندس صورت پر پیاش و مقدار ضرورت استملاک ا
یک جدول ترتیب ہمیت منصفہ قیمت را تعین
و بدایرہ اسلاک کنندہ می سپارندا۔

د : دایرہ اسلاک کنندہ بسلسلہ مراتب صورت پیاش و
زین راجہ مجلس شر وہ مربوط اراؤ بعد تصویب مجلس
مشورہ بغرض ستحصال منظوری مقامات صلاحیت دار
کہ درصل ۳۷ اندکو سرت تقدم ویں ز منظوری بھر
اچرالگارہ پیش و پول قیمت اسلاک قبل از تصرف دیا گردہ۔

۵ : — ہرگاه در موقع تادیہ پول قیمت اسلاک اک ان غایب پاند
پول مذکور درین حاضرشن خودا او ویا وکیلش اصولاً ازدوا
استملاک کنندہ تادیہ تے شود۔

۶ : — قیمت اسلاک متعلق بوقف و یا صین و مجوہ و مفقود الاثر
بحضور تاضی محلی آورہ میشود کہ تاضی مرجع تحول آنرا شرعا
تعین و سپس بہان جا سپردہ میشود۔

۷ : — املکی کہ در قید استملاک می آید ایرہ استملاک
کنندہ بد فاتر مربوط اطلاء ع میدہ کہ مخصوصات مقرہ
آزا از قید فتو وضع نا ہیں۔ است

۸ : — راجع باعتراف صاحب ملک کہ درصل ۳۴ مندرج

دیج دی، پدے تو کجا جرأت کیوی :-

املاک خاوندان بدھپل اعتراف صورت دھنگھائی لویہ ملکوں کا مکوانہ و روپاندی کوی، ذکر سو ما موبہ دستی بود تدقیق انجمنجھ دھنگھائی مشوہرے دچانرو لو (تجھ) اعضاو اوفی مہندس چہ دچھو صورت دھنگھائی کمی وی، اودھمکی یونیورسیٹ پیش شا ملروی او دانجمن بمعترض اعتراف نہ تدقیق و کئے قولا کمہ منصقا هیچ دخلوم اصل اف پر جنر کے ذکر سو دی اگواہی لامہ تحقیقا به اجراء اونتیجہ به و ذکر سوی ما موبہ ده و روپاندی کوی.

کو وہ سنت ترا جادھ غوم عاملو پڑھلف پر جنر کے ذکر سوی دھنکی خاوند پہ ھنگھ قانع نہ وی، و منسوہہ فرازت نہ دے ہجوج و کی .

داخست سو (مستملک) املاکو قیمت ملک خاوندانہ دملک اخستونکی ائرے دھخوا پہ شرعی حکمہ کی قاضی پہ حضور کی در کوہ سو اود ذکر سو باع خجھ اصلو سندا حستہ کیوی .
دمصنفا نو دھیئت وغیر خجھ پر ملک اخستونکی ائرے دی .
ھعما لاک چہ نمومو فائد دپارہ اخست سوی دی، کئی مکوت دھمود فائد پہ کارکی رہنڈی او خاوند سیدیرتہ اخستو
وکی، پہ ھنگھ لمری قیمت بیویہ و خاوندانہ و کول کینی .

کری سوی (مزروعی) او یاغی املاک چہ دعم مو فنا لئو دپارہ
کیوی کئی چیری پا تہ برض دنخوئے دبنہ پد وغیرہ پہ سبب
دفائلے داخستوندی، او خاوند دخ خلو هو
وکی نو ھنگھ تولہ املاک دملک اخستو دا ائرے لخوا
ر ایوں کیوی او ھنگھ و دانی او عمرانات چرخنی برخہ دھستہ
سوی، او خاوند سیدیا تہ دخ خلا و هو او کی نو دا استملک د
دا ائرے لخوائے پا تہ سو برجی هم ر ایوں کیوی .

اوہ
ھنگھ املاک چہ خاوند لخوا پہ اجارہ و کول سوی دی، او موبہ

بقرار دلیل احبر آت میشود :-

الف: صاحبان املاک صورت اعتراف خود را بامور بزرگ علیک
ہمان محل تقديم میکنند ما مور فر کور در حال یک مجن
مدقت مرکب از اعضا ای تحقیق مجلس مشورہ محال شخص
مہندس کہ صورت مساجد را تنظیم کردہ ہست یعنی
مضطی محکم تشکیل و این انجمن اعتراف اصنات بعض
تدقیق نمودہ عند الایماب میلت منصفہ را حفظ
اصل عدالت کا راست اخصار و تحقیقات لازمه را
اجرا و تجویز تحقیقات را بامور بزرگ تقديم می نایمذ
ب: بعد از اجراء ای معاملات مندرجہ حصہ اف اگر
مالک بقیمت معینہ وائع نباشد بوزارت مسوہ
آن مراجعت کا یہ .

۹: — قیمت املاک مستملک از طرف دایرہ استملک لئنڈ نجبو
قاضی در حکمہ شرعاً بی صاحب ملک تادیرہ و اصولاً سند
از بایع ذکور حاصل میشود .

۱۰: — مصارف ہیئت منصفہ غیرہ بداریہ استملک لئنڈ یاد
املاکی کہ برای متفاق عمومیہ استملک شدہ ہست ال حکومت
املاک ذکور را بمنافع عمومیہ بکار نیزدازدہ مالک خوش

اعادہ آزاداً ناید بقیمت اولیہ مالک مسترد میشود .

۱۲: — املاک مزروعی و باعی کہ برای متفاق عمومیہ استملک میشود
ہرگاه حصہ باقی از جیث مسدود شدن آب خورہ وغیرہ
قابل استفادہ نباشد و مالک خواہش فی وش لکن آن
المک تاماً از طرف دایرہ استملک لئنڈ خریداری

ابنیہ وغیراً تک بعض حصہ آنہا استملک شدہ ہست
در صورت استدعای مالک حصہ تباقیہ آن
راد ایرہ استملک لئنڈ نیز خریداری می ناید:

۱۳: — املاکی کہ از طرف مالک آن بآجارہ دادہ شدہ وغیرہ

نکاریوی پورہ سوئے، میزہیئت دئے چرچھلہ اصل کی
کیروی دی پرسندودا جا رہے علم اولی، وہ سستہ
دھیئت تر تحقیق او میزی دا جا رہا جتو قوجیر ملک
اخستونکی ائرے دخوا سم دپلوان شریک چھلہ جی
مقہ اتو، او ولسی محبوسوں کیزی .

دهنوک لوسو مخکود تخم قیمت، دنور و خوشی، دشکر
ھنڑی دعلمیا تو اود بزرگ اونڈلاس خواری، چہ
اماں سوی ندوی، سم دپلوان شریک درواج سر
پراصل قیمت زیات اوور کول کیزی .

ھندھایونہ چرد بلدے پر جلد و کوچ بلدے پہ فائد پوی
مربوط دی، دبلدے دا بخن پہنسہ بلنی او وھنھا جایونہ
چند کلایتو، اعلیٰ ولویو حکومت پیچارا او احتیاجوارہ
لڑی پقدار مشوہرے مجلس شعبہ بلنی (تیصو) سم دے
الٹھوے دفتر اتوس اخست کیز، او ھلک غمزہ کنکھے
اعتراضو اوسکا یتو نچرد بلدے دملک اخستو پہ
باز کی پیش سی، ھم سم دھے اصولنا د مواد د تیشان تو
سر دھکے لخوا جوا کیزی .

ددے اصولنا د حکومیا جوا کولو ملک اخستونکی
داڑھے مکلفی دی .

ادھال او جرا د د اصولنا مے د دولت دنور و اصولمو
پچھلہ کی امرا و ارادہ فرمائیم . نہتھے ۱۱ د لرم ۱۳۵۷
سم د ۱۳۵۷ سر دبرات شمسی

سعاد آن پورہ نشہ باشد ہیئت نہجہ مہریاں
درہناد اجارہ آن علم آوری نہودی کیز تھیں
و میزی ہیئت راجع حقوق اجارہ دا رہنمائی
مروجہ پلوان شرکیں و معمولات الوسی از طرف
دایرہ استلاک کنندہ چیرہ می شود .

۱۴: — در املک مزروعی غیر اجارہ قیمت بزر و سایر
مصارف و علیمات زراعتی و حق الاجمیہ دائمین
مطابق مروجہ پلوان شرکی دراں قیمت افزود
و پرداختے شود .

۱۵: — مو اضاعتک در حدود بلدیہ و مربوط بمناقع بلدیہ
بہ تصویب انجمن بلدیہ و مو اضاعتک با مرسو احتیاجا
والایات و حکومات اعلیٰ و کلان متعلق سہت
حسب تصویب مجلس مشورہ مطابق مقررات
این اصولنا د استلاک می شود پہنچان اغراض
و شکایاتی کہ مربوط با مرسو استلاکی متعلق بلدیہ
واقع شود نیز مطابق تشریفات مواد اصولنا
ہذا از طرف محلہ اجراء میشود .

۱۶: — باجرای احکام این اصولنا دے دوایر استلاک
کنندہ مکاف اند .

ادھال وہ برای اصولنا دہارا در جملہ
اصولنا دے دولت امر و ارادہ یعنی
مورخہ ۱۸ اغترب ۱۴ سوہنہ شمسی
شعبان ۱۳۵۷

